Dosar nr. 25-1847/23

ÎNCHEIERE

03 iulie 2023 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Russu Natalia, examinând unipersonal demersul executorului judecătoresc Marianciuc Evelina cu privire la aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni pe numele debitorului *****,

constată:

1. La data de 15 mai 2023 executorul judecătoresc Marianciuc Evelina a depus demers cu privire la aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni pe numele debitorului *****.
2. În motivarea demersului, executorul judecătoresc învederează că are la executare silită documentul executoriu nr. t/e 2- 3286/17 din 06 martie 2018, emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Central, cu privire la încasarea în mod solidar de la ***** și ***** în beneficiul B.C. ”ProCreditBank” S.A. a datoriei în sumă totală de 79430, 35. Menționează că, la data de 11 mai 2018, documentul executoriu a fost intentat, prin care au fost obligate părțile procedurii de executare să se prezinte la executorul judecătoresc pentru a le fi comunicate drepturile și obligațiile lor, inclusiv și posibilitatea de conciliere sau, după caz, determinare a modalității de executare și/sau consecutivității de urmărire a bunurilor debitorului. Invocă că, la aceeași dată au fost aplicate toate interdicțiile debitorului la Departamentul ”Cadastru” pentru interzicerea reînregistrării dreptului de proprietate a bunurilor imobile ce-i aparțin cu drept de proprietate, la Departamentul Principal Înregistrare a Transporturilor și Calificare a Conducătorilor Auto și la ”Băncile Comerciale” din Republica Moldova. Indică că, ieșind la fața locului la adresa de domiciliu a debitorului din com. *****, s-a constatat că, nimeni nu a deschis și a fost lăsată citația în ușă cu data de 02 octombrie 2018, ora 10:00. Relevă că la data de 04 februarie 2019, debitorul s-a apropiat la oficiul său, scriind o declarație prin care s-a obligat să achite până la data de 07 februarie 2019, o anumită sumă și să predea automobilul VOLKSWAGEN CNE 415. Menționează că, conform bazei de date ACCES, debitorul circulă permanent peste hotarele țării.
3. *În drept*, executorul judecătoresc a fundamentat demersul în temeiul dispozițiilor de la art. art. 22, 64, și art. 66 din Codul de executare și a solicitat aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni pe numele debitorului *****.

1. *Studiind demersul şi materialele dosarului, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi prevederile legale ce guvernează speța, în raport cu considerentele ce vor fi redate în continuare, judecătorul va respinge demersul înaintat de către executorul judecătoresc Marianciuc Evelina.*
2. În conformitate cu art. 269 alin. (4) Cod de procedură civilă ”*Încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepţia cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la şedinţa de judecată*.

3. Din conținutul art. 63 alin. (1) din Codul de executare, reiese că, ” *În scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează: a) să aplice sechestru pe mijloacele băneşti sau pe bunurile debitorului; b) să interzică debitorului de a săvîrşi anumite acte; c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini faţă de el alte obligaţii; d) să interzică persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privinţa debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobândite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.”*
4. Asupra cauzei, s-a stabilit situația de fapt potrivit căreia, la 11 mai 2018, prin încheierea nr. 059-1010/18, executorul judecătoresc Marianciuc Evelina a intentat procedura de executare cu nr. 059-1010/18 și tot la 11 mai 2018, prin încheierea nr. 059-1010/18, a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a executării, prin aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele financiare ale debitorului *****, în limita sumei urmărite de 79430, 35 lei, prin interzicerea debitorului să înstrăineze, deterioreze, tăinuiască sub orice formă bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești, a obligat băncile comerciale să aplice sechestru pe mijloacele financiare ale debitorului.
5. S-a stabilit că, pe parcursul anului 2018, executorul judecătoresc a întreprins următoarele măsuri în vederea executării documentului executoriu și căutării debitorului: a interpelat informația de la instituțiile financiare, potrivit căreia a stabilit că debitorul deține cont în B.C. ”MOBIASBANCA” S.A., B.C. ”ProCredit Bank” S.A. și B.C. ”MOLDINDCONBANK” S.A. cu soldul de 0, 00 lei, a ieșit la adresa de domiciliu a debitorului din com. *****, unde a stabilit că nimeni nu a deschis ușa apartamentului și a lăsat citația în ușă, a accesat baza de date SIC ”Acces Web”, potrivit căreia s-a stabilit că domiciliul debitorului este înregistrat în com. Grătiești, str. Fructelor 28.
6. S-a stabilit că, pe parcursul anului 2019, executorul judecătoresc a întreprins următoarele măsuri în vederea executării documentului executoriu și căutării debitorului: la 04 februarie 2019, a luat de la debitor, o declarație scrisă, prin care ultimul s-a obligat să achite până la data de 07 februarie 2019, o anumită sumă și să predea automobilul VOLKSWAGEN CNE 415, la 25 februarie 2019, a expediat în adresa debitorului somație la adresa din com. *****.
7. S-a stabilit că, pe parcursul anului 2020, executorul judecătoresc a întreprins următoarele măsuri în vederea executării documentului executoriu și căutării debitorului: a extras informației despre contribuabil, prin care a stabilit că debitorul nu are careva amenzi sau sancțiuni aplicate.
8. La fel, pe parcursul anului 2022, executorul judecătoresc a întreprins următoarele măsuri în vederea executării documentului executoriu și căutării debitorului: a accesat baza de date SIC ”Acces Web” din 2022, potrivit căreia s-a stabilit că domiciliul debitorului este înregistrat în com. Grătiești, str. Fructelor 28, la fel s-a stabilit că debitorul este administratorul și fondatorul F.P.C.”ANDORNO” S.R.L., la compartimentul ”poliția de frontieră” s-a stabilit că este înregistrată ieșire din țară la data de 21 ianuarie 2022, prin

punctul de trecere ”CHIȘINĂU-AEROPORT”, iar la compartimentul ”vehicule”, nu este aplicată nici o mențiune.

9. S-a stabilit că, pe parcursul anului 2023, executorul judecătoresc a întreprins următoarele măsuri în vederea executării documentului executoriu și căutării debitorului: a extras informației despre contribuabil, prin care a stabilit că debitorul nu are careva amenzi sau sancțiuni aplicate, a citat debitorul la adresa din r-nul. Rîbnița, sat. Jura și a accesat baza de date SIC ”Acces Web” din 2023, potrivit căreia s-a stabilit că domiciliul actual al debitorului este înregistrat în r-nul. Rîbnița, sat. Jura, iar la compartimentul ”poliția de frontieră” s-a stabilit că este înregistrată ultima ieșire din țară la data de 07 ianuarie 2023, prin punctul de trecere ”CHIȘINĂU-AEROPORT”.
10. Din textul art. 64 alin. (1) din Codul de executare, se arată că, ” *Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu* ***şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului*** *executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în dem*ers.
11. Așa fiind, judecătorul statuează că, la aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara urmează a fi întrunite două condiții: 1) este necesară prezența debitorului și 2) dacă au fost luate toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu.
12. După cum se arată din actele judiciare din dosar, prezența debitorului este necesară la executarea documentului executoriu.
13. Astfel, pentru a pronunța această soluție, judecătorul va analiza dacă este întrunită cea de-a doua condiție necesară la aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara și anume dacă au fost aplicate toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu.
14. În analiza circumstanțelor de fapt stabilite, judecătorul reține că, executorul judecătoresc nu s-a deplasat la fața locului, la ultimul domiciliu al debitorului și anume: în r-nul. Rîbnița, sat. Jura, în rezultatul cărui fapt era să stabilească cu certitudine locul aflării debitorului și putea obține informație suplimentară de la rude și vecini.
15. De asemenea, s-a constatat că, executorul judecătoresc nu a înaintat un demers în instanța de judecată cu privire la anunțarea în căutare a debitorului, aceasta reprezentând o măsură iminentă.
16. Așa fiind, la caz, judecătorul conchide cu certitudine necesitatea prezenței debitorului în vederea executării hotărârii judecătorești, însă, aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură care se aplică în ultimă instanță, când au fost epuizate toate căile posibile în vederea stabilirii locului aflării debitorului și doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului.
17. În speță, după cum s-a stabilit cu certitudine, executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile posibile de căutare a debitorului, or acesta nu a înaintat în instanța de judecată un demers cu privire la anunțarea în căutare a debitorului.

18. Potrivit art. 27 din Constituţie, ”*Dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară. În virtutea prevederilor coroborate ale art.19 şi art.27 din Constituţie, tuturor cetăţenilor, cetăţenilor străini, apatrizilor, refugiaţilor şi beneficiarilor de protecţie umanitară le este garantat dreptul la libera circulaţie în interiorul statului şi de a ieşi din ţară*.
19. Dreptul la libera circulație este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr.4 la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, art.12 din Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art.13 alin.2 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului
20. Dreptul persoanei la libera circulație, protejat de prevederile art.27 din Constituţia Republicii Moldova şi de instrumentele internaționale, nu face parte din categoria drepturilor absolute, a căror restrângere se exclude. Acest drept poate fi restrâns, însă, exercitarea lui impunând respectarea condițiilor prevăzute de lege.
21. Așa fiind, se reține că orice limitare a dreptului persoanei la libera circulație, manifestată prin interdicția de a părăsi ţara, trebuie să corespundă anumitor exigențe de ordin material și procedural, care să garanteze proporționalitatea acesteia cu scopul urmărit.
22. În susținerea aceleiași idei vine articolul 54 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia ”*Exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sînt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei*.
23. De asemenea, art. 2 alin. 3 din Protocolul nr.4 la Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale stipulează că exercitarea dreptului la libera circulație nu poate face obiectul altor restrângeri decât al celor care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, siguranţa publică, menţinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora.Conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, în contextul unor litigii având ca subiect ingerința în dreptul de a părăsi țara, măsura de restricționare a trecerii frontierei de stat a unei persoane debitoare ar putea fi dispusă în cazul în care este necesară protejarea drepturilor altor persoane, şi anume protejarea drepturilor şi intereselor legitime ale creditorilor ce dispun de un titlu executoriu. În speţa Reiner c. Bulgariei (nr. 46343/99 din 23 mai 2006) Curtea Europeană a estimat că „...din principiul proporționalității reiese că restricția privind dreptul de a părăsi ţara sa din cauza unei datorii neachitate nu poate fi justificată decât în măsura în care urmărește un scop, perceperea datoriei, iar faptul că debitorul părăseşte ţara ar putea compromite şansele de a percepe suma în cauză"
24. Ține de diligența instanței de a decide asupra proporționalității asigurării acțiunii și executării hotărârii prin aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara.
25. La caz, judecătorul apreciază că, aplicarea interdicției de a părăsi țara este prematură, or, executorul judecătoresc nu a epuizat toate remediile posibile și prevăzute de lege în vederea asigurării prezenței debitorului, or executorul judecătoresc nu s-a deplasat la

domiciliu debitorului și anume: r-nul Rîbnița, sat. Jura și nu a înaintat un demers în instanța de judecată cu privire la anunțarea în căutare a debitorului, astfel, judecătorul statuează că aplicarea interdicției de a părăsi țara este contrar principiului proporționalității intereselor implicate.

26. Judecătorul reține că, potrivit art. 22 alin. (1) lit. x) din Codul de executare, ”*executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești.*
27. Însă, conform constatărilor Curții Europene, măsura restrictivă trebuie să fie prevăzută expres de lege, să aibă la origine un temei legal şi să fie aplicată doar după expirarea termenului de executare benevolă a titlului executoriu şi după întreprinderea unor eforturi rezonabile pentru a percepe datoria prin alte mijloace, astfel, încât restricția să fie o ultimă soluție de natură a influența conduita şi responsabilitatea debitorilor pentru executarea titlurilor executori.
28. Se precizează că, interdicția de a părăsi ţara, stipulată de art. 64 din Codul de executare, este o măsură excepțională, fiind instituită pentru asigurarea executării documentului executoriu. Aceasta se aplică doar după ce au fost efectuate toate măsurile prevăzute de art.63 alin.(1), art. 72 din Codul de executare.
29. Având în vedere impactul aplicării unei asemenea interdicții, judecătorul reiterează, că executorul judecătoresc urma să demonstreze că a întreprins toate acțiunile posibile în vederea identificării locului de aflare a debitorului, inclusiv să înainteze demers în instanța de judecată cu privire la anunțarea în căutare a debitorului, acțiuni care au fost omise.
30. Judecătorul reiterează, că aplicarea oricărei interdicții trebuie să fie ghidată de principiul proporționalității. Principiul proporționalității presupune că oricare măsură adoptată de instanțele de judecată urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum şi pe o selectare coerentă a mijloacelor şi mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.
31. Prin urmare, judecătorul consideră că admiterea demersului cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni ar duce la încălcarea flagrantă a drepturilor şi libertăţilor persoanei stipulate în Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, or nu sunt întrunite condițiile stipulate la art.64 alin.(1) Cod de executare, care are caracter imperativ. Pentru considerentele care preced, în conformitate cu art. art. 269-270 Cod de procedură civilă, judecătorul,

dispune:

Se respinge demersul executorului judecătoresc Marianciuc Evelina cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****.

Încheierea susceptibilă de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Judecător Russu Natalia